

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №1.2
з дисципліни
«Інтелектуальні вбудовані системи»
на тему
«ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОКОРЕЛЯЦІЙНОЇ І
ВЗАЄМНОЮКОРЕЛЯЦІЙНОЇ ФУНКЦІЙ ВИПАДКОВИХ СИГНАЛІВ»

Виконав:

студент групи ІП-84

Сімонов Павло Ігорович

Перевірів:

викладач

Регіда Павло Геннадійович

номер залікової книжки: 8421

Київ 2021

Основні теоретичні відомості

Значення автокореляційної функції фізично представляє зв'язок між значенням однієї і тієї ж величини, тобто для конкретних моментів

$$t_k, \tau_s,$$

значення $R_{xx}(t, \tau)$ оцінюється друге змішаним центральним моментом 2-х перетинів випадкових процесів $x(t_k), x(t_k + \tau_s)$.

$$R_{xx}(t, \tau_s) = \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N \overbrace{(x_i(t_k) - M_x(t_k))}^{x(t_k)} \cdot \overbrace{(x_i(t_k + \tau_s) - M_x(t_k + \tau_s))}^{x(t_k + \tau_s)}$$

для кожного конкретного інтервалу потрібно проходити по всім k t (перетинах). Центральні значення можна замінити:

$$\begin{aligned} & \overline{x(t_k)}, \overline{x(t_k + \tau_s)}, \text{ тобто їх } M_x = 0 \\ & \left[\begin{aligned} R_{xx}(t, \tau) &= \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N \overline{x_i(t)} \cdot \overline{x_i(t + \tau)} \\ R_{xx}(t, \tau) &= \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N \overline{x_i(t)} \cdot \overline{x_i(t + \tau)} \end{aligned} \right] \end{aligned}$$

Обчислення кореляційної функції $R(t, \tau)_{xx}$ є відносно складним, оскільки необхідно попереднє обчислення математичного очікування M_x для виконання кількісної оцінки, іноді виводиться ковариационной

функцією:

$$C_{xx}(t, \tau) = \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N x_i(t) \cdot x_i(t + \tau)$$

У завданнях управління частіше використовується нормована кореляційна

$$S_{xx}(t, \tau) = \frac{R_{xx}(t, \tau)}{D_x(t)} < 1$$

функція:

Кореляційна функція для стаціонарного сигналу:

$$R_x(\tau_s) = \lim_{N \rightarrow 0} \cdot \frac{1}{N-1} \cdot \sum_{i=1}^N \underbrace{(x_i(t_k) - M_x)}_{X(t_k)} \cdot \underbrace{(x_i(t_k + \tau_s) - M_x)}_{x(t_s)} =$$
$$= \lim_{n \rightarrow 0} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot (x_i(t_k) - M_x) \cdot (x_i(t_k + \tau_s) - M_x)$$

Коваріаційна функція для стаціонарного сигналу:

$$C_{xx}(\tau) = \lim_{N \rightarrow 0} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{k=1}^n Lx(t_k) \cdot x(t_k + \tau)$$

Таким чином для стаціонарних і ергодичні процесів обчислення параметрів

сигналів реалізуються шляхом усереднення за часом у межах однієї реалізації.

Для розрахунку взаємної кореляційної функції:

$$R_{xy}(\tau) = \lim_{n \rightarrow 0} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{i=1}^n \underbrace{(x_i(t_k) - M_x)}_{X(t_k)} \cdot \underbrace{(y(t_k + \tau) - M_y)}_{y(t_k - \tau)}$$

Завдання

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи N 1 відповідно до заданого варіантом (Додаток 1) розрахувати його автокореляційної функцію. Згенерувати копію даного сигналу і розрахувати взаємнокореляційну функцію для 2-х сигналів. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

Варіант

21

Число гармонік в сигналі, n - 14

Гранична частота, ω_{gr} - 1800

Кількість дискретних відліків, N - 256

Лістинг програми

```
import random
import math
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

n = 14
omega = 1800
N = 256
w = 0
i = 0
t = 0
x = np.zeros(N)
y = np.zeros(N)

def fun1(i, n, w, omega, arr):
    while i < n:
        w += omega / n
        i += 1
        t = 0
        A = random.random()
        fi = np.random.uniform(-np.pi / 2, np.pi / 2)
        while t < N:
            arr[t] += A * math.sin(w * t + fi)
            t += 1

fun1(0, n, w, omega, x)
```

```
fun1(0, n + 20, w, omega, y)
```

```
plt.plot(x)
```

```
plt.ylabel('x(t)')
```

```
plt.show()
```

```
plt.plot(y)
```

```
plt.ylabel('y(t)')
```

```
plt.show()
```

```
print(np.average(x)) # Мат Ожидание
```

```
print(np.std(x) ** 2) # Дисперсия
```

```
a = (x - np.mean(x)) / (np.std(x) * len(x))
```

```
a2 = (x - np.mean(x)) / (np.std(x))
```

```
b = (y - np.mean(y)) / (np.std(y))
```

```
XXcor = np.correlate(a, a2, 'full')
```

```
XYcor = np.correlate(a, b, 'full')
```

```
plt.plot(XXcor)
```

```
plt.ylabel('Автокореляция')
```

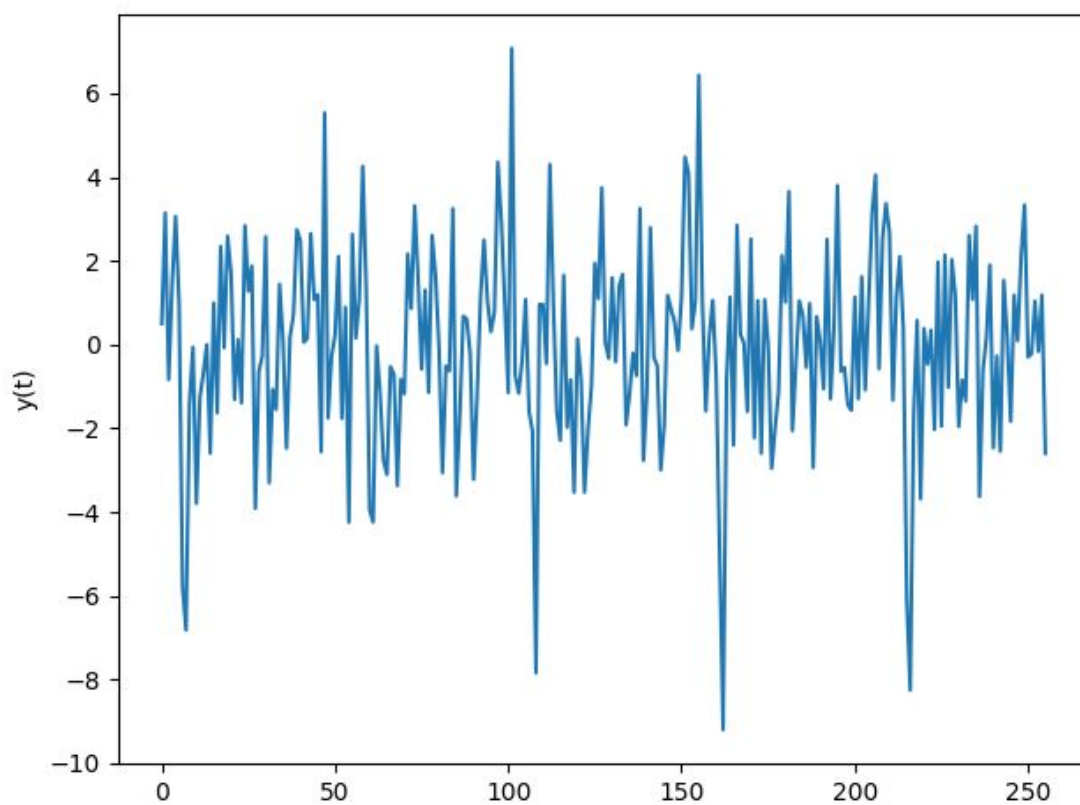
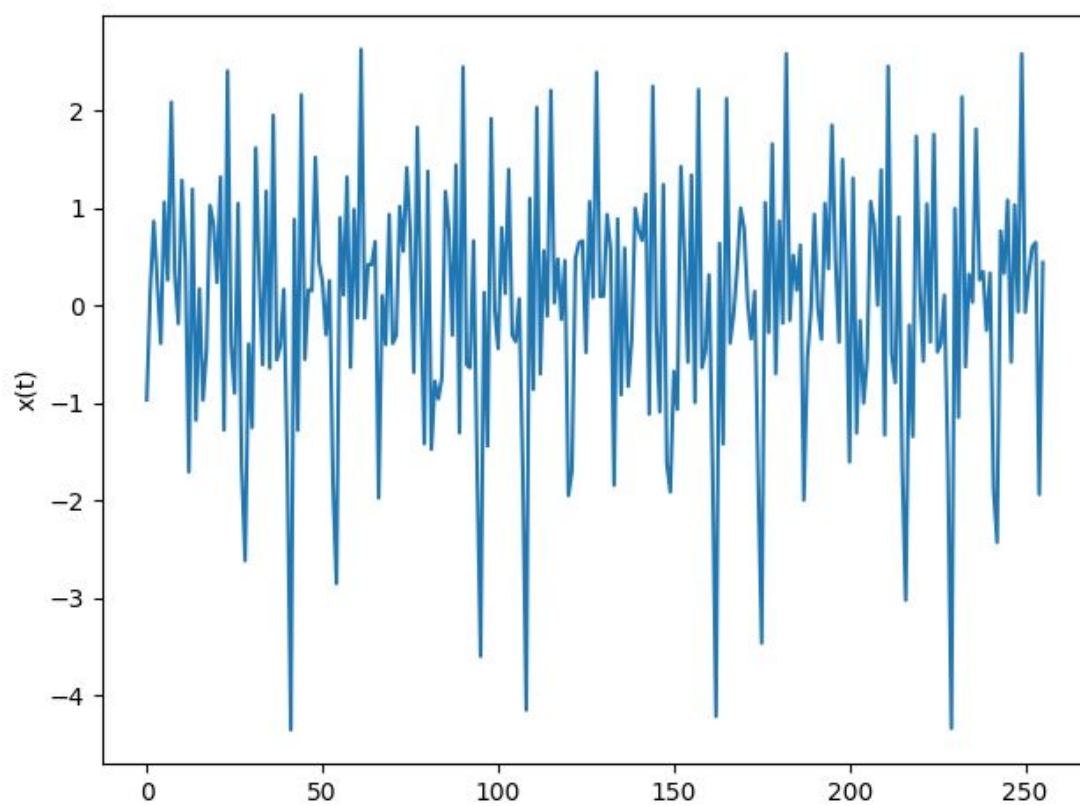
```
plt.show()
```

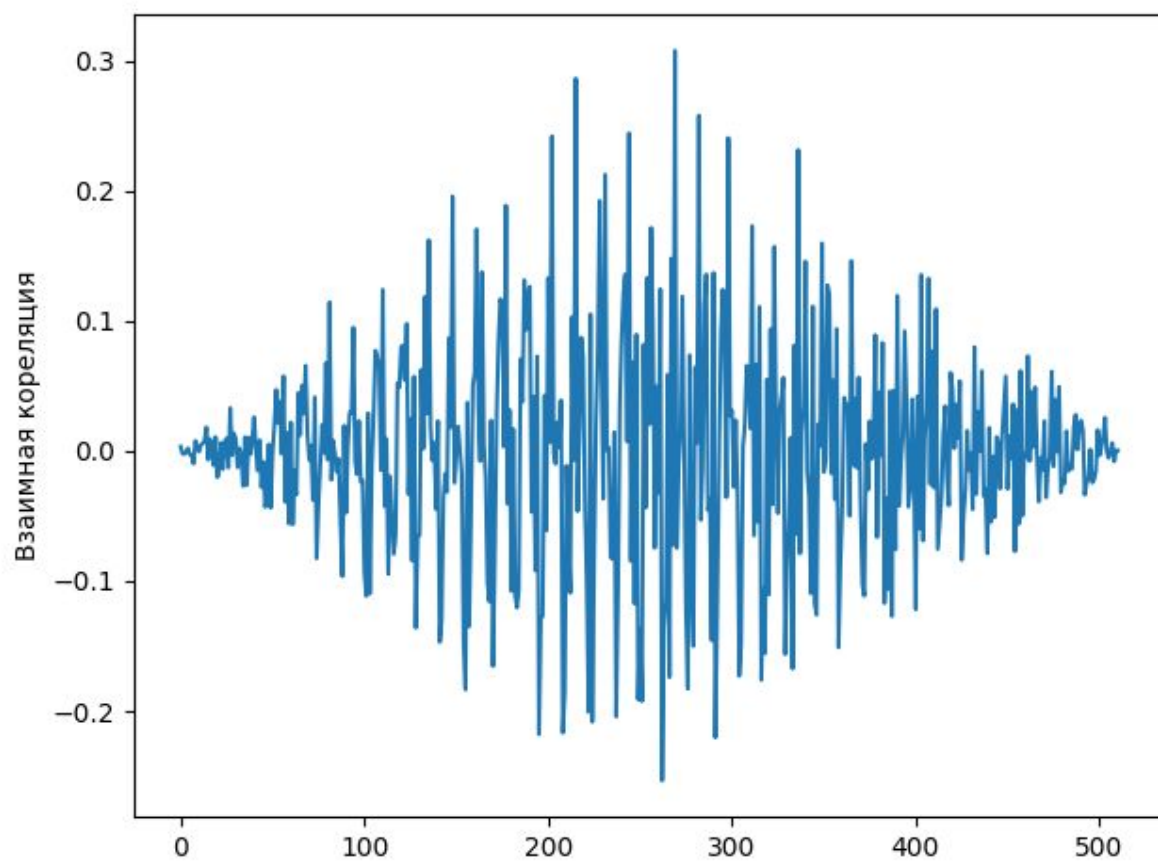
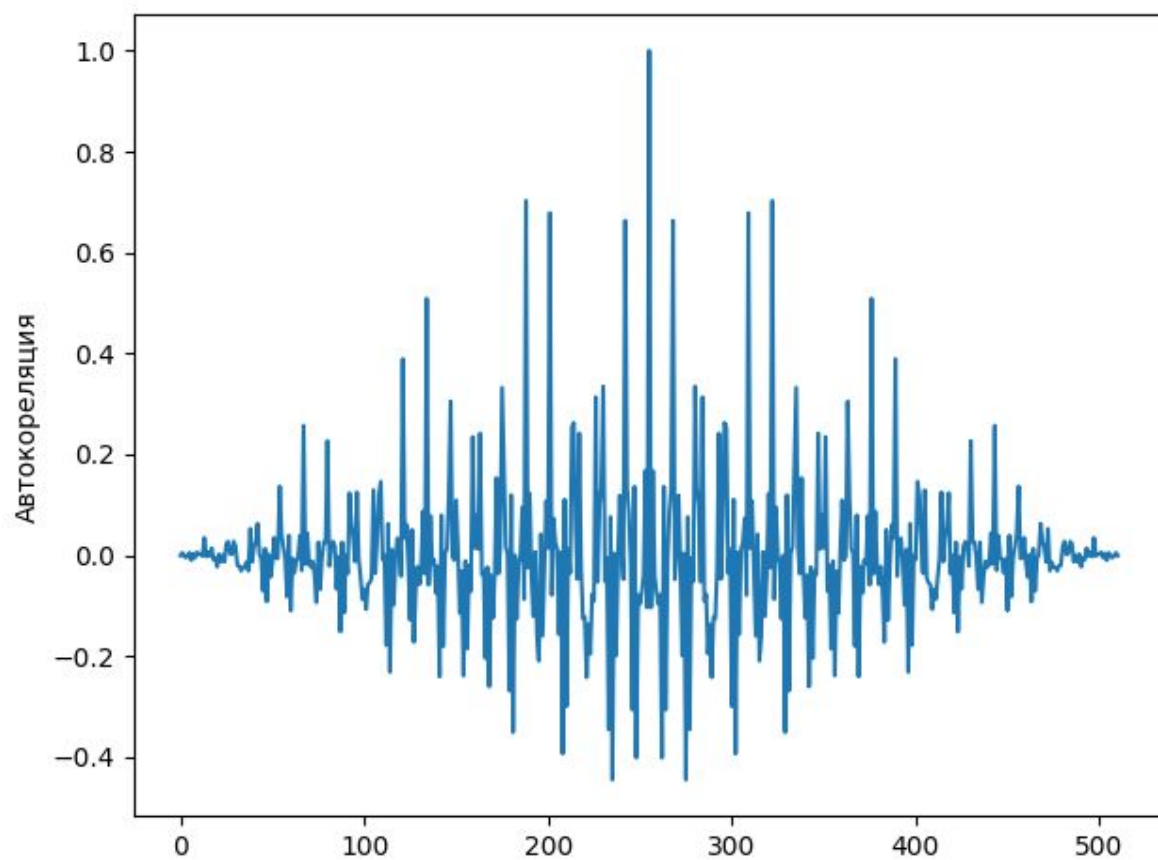
```
plt.plot(XYcor)
```

```
plt.ylabel('Взаимная корреляция')
```

```
plt.show()
```

Результати роботи програми

Дисперсія - 1.6345946559886078

Матиматичне сподівання - 0.008211618575435068

Висновки

При виконанні цієї лабораторної роботи ми навчилися рахувати коваріацію і кореляцію, як взаємну так і авто. Наочно побачили різницю між ними на прикладі графіків і розрахунків.